

भा.पां हिवाळे शिक्षण संस्थेचे,
ग्रामीण विकास अध्ययन केंद्र व समाजकार्य आणि
संशोधन संस्था.

प्रशिक्षणार्थी समाजकार्यकर्ते
सुखदेव सुंदरराव लोखंडे (msw द्वितीय वर्ष)

क्षेत्रकार्य पर्यवेक्षक
प्रा. आसावरी हापके मेंडम

शोध निबंधशीर्षक

कोविड 19 विषाणूला प्रतिसादात्मक सुंबेवाडी ग्रामीण
समुदायामध्ये लसीकरण बाबत समज - गैरसमज बदल
जनजागृती

प्रस्तावना

सुंबेवाडी या समुदायात क्षेत्रकार्य करत असताना प्रशिक्षणार्थी समजकार्यकर्तांनी समुदायामध्ये काम करतांना समुदायातील गरजा, समस्या आशा सर्व गोष्टीच्या विचार करून क्षेत्रकार्य केले त्यांमध्ये कोविड -19 चा परणाम कोणकोणता घटकांवर झाला आहे.हे पाहण्यासाठी सर्वात प्रथम समुदायात ग्रामपंचायत कार्यलय अंतर्गत गावातील 40 कुटूंबांना भेटी देऊन त्यांच्याकडून माहिती घेण्यात आली. त्यांमध्ये सुंबेवाडी समुदाय कोविड -19 कोरोना मुक्त असून समुदायात एकही व्यक्तीच्या कोविड -19 या संसर्गजन्य आजारांनी मृत्यू झालेला नाही. कारण समुदायातील लोक कोविड -19 चे लक्षणे दिसून येतात प्राथमिक आरोग्य केंद्र व इतर योग्य ठिकाणी हॉस्पिटला जाऊन उपचार घेत आहेत.

कोरोनापाठोपाठ कोरोना प्रतिबंधक लस आणि लसीकरण हा सध्या सर्वांच्या जिव्हाळ्याचा विषय बनवला आहे. कोरोनाविरूद्ध लढायचं असेल तर प्रत्येकाचं लसीकरण व्हायलाच हवं. आजच्या घडीला लस हेच एकमेव शस्त्र आहे, जे कोरोनापासून लोकांचे संरक्षण करू शकते.

क्षेत्रकार्य बदलाची ओळख

बीडच्या आष्टी तालुक्यातील सुंबेवाडी हे एक छोटसं गाव एक धार्मिक,अध्यात्मिक आहे. तेथील हनुमान मंदिर हे भक्ती संप्रदायाच महामंगल आशास्थान आहे.सुंबेवाडी गावाचे क्षेत्रफल - 572.38 हेक्टर आहे. लोकसंख्या 2011 च्या जनगणेनुसार गावाची लोकसंख्या 514 आहे.व सध्या लोकसंख्या - 993 असून गावात एकूण 123 कुटुंब राहतात.गावांमध्ये अंगणवाडी, जिल्हा परिषद शाळा आहे.सुंबेवाडी या गावांमध्ये शेती हा व्यवसाय प्रामुख्याने केला जातो.

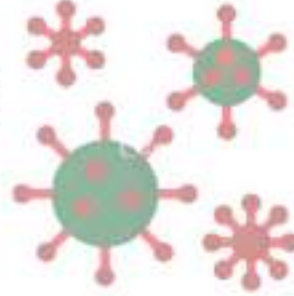
हस्तक्षेप योजना आणि हाती घेतलेले उपक्रम

- अनुभव
- समस्या
- आव्हाने
- निरीक्षण

प्रशिक्षणार्थी समाजकार्यकर्तांनी क्षेत्रकार्य दरम्यान कोविड -19 मुळे सुंबेवाडी या ग्रामीण समुदायामध्ये विविध कौशल्याच्या आधारे विविध घटकांवरील परिणामाचा शोध घेण्यासाठी गावातील कुटुंबांची भेटी घेऊन व निरीक्षण कशाप्रकारे परिणाम झाला. लसीकरण बाबतचे समाज -गैरसमज ओळखून समाजकार्यकर्तांनी त्यानुसरून पुढील कृतीमधून हस्तक्षेपात्मक कार्य करण्यासाठी नियोजन केले.

कोविड 19 ला प्रतिसदात्मक केलेल्या उपक्रमाची यादी

- कोविड 19 च्या परिस्थितीचा आढावा घेऊन जनजागृती उपक्रम राबविण्यात आले
- कोविड -19 व लसीकरण बद्दल डिजीटल जनजागृती.
- लसीकरण कॅम्प मध्ये सहभागी होणे.
- रक्तदान शिबीर आयोजित.
- गावास तिसऱ्या लाटे पासून सुरक्षित ठेवण्यासाठी अँटीजेंन टेस्ट कॅम्प चे आयोजन करण्यात आले.
- कोविड -19 च्या तिसऱ्या लाटे बद्दल गावातील विशेषतः महिला आणि बालकांमध्ये आरोग्य विषयक जनजागृती करण्यात आली.
- लसीकरण सर्व्हेच्या माध्यमातून लसीकरण बाबतचे समज- गैरसमज जाणून घेऊन मार्गदर्शन करण्यात आले.

क्षेत्रकार्य दरम्यान वापरलेल्या समजकार्याच्या पद्धती

व्यक्तीसहकार्य

गटकार्य

समुदाय संघटन

नमुना निवड पद्धत

निष्कर्ष

- लसीकरण बाबतचे लोकांच्या मनातील गैरसमज दूर झाले
- गावातील स्त्री -पुरुषांचं लसीकरणाचं प्रमाण वाढले.
- कोविड -19 च्या सर्व नियमाचे गावातील लोक पालन करू लागले.
- माता -बालकांमध्ये आरोग्य विषयिक जागृती निर्माण झाली.

क्षेत्रकार्य दरम्यान आलेले आव्हाने व अडचणी

- क्षेत्रकार्य ठिकाणी जाऊन काम करणे हेच सर्वात मोठे आव्हान आणि अडचण होती
- लसीकरण कॅम्प / अँटीजेन टेस्ट कॅम्प मध्ये सहभागी होऊन काम करणे.
- भावनांवर नियंत्रण ठेवणे.
- वेळेचे नियोजन करणे.
- कोविड -19, लसीकरण बद्दल लोकांना पटवून सांगणे.

धन्यवाद...!

Thank You!